

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1458

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de aanwezigheid van de Minister bij de algemene ledenvergadering (ALV) van de organisatie van varkenshouders, waar hij blijkens het twitterverslag boeren heeft opgeroepen tot diefstal, leugens heeft verspreid en aan ophitsing heeft gedaan* (ingezonden 2 december 2019).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 23 januari 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1244.

Vraag 1

Waarom heeft u ervoor gekozen te spreken tijdens de algemene ledenvergadering van de Producenten Organisatie Varkenshouders (POV)?^{1 2}

Antwoord 1

Ik was maandag 25 november 2019 bij de Algemene Ledenvergadering van de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV), om met varkenshouders in gesprek te gaan over dierenrechtenactivisme en -extremisme. Dit naar aanleiding van de bezetting van een varkenshouderij in Boxtel in mei 2019 en ter toelichting op de factsheet «dierenrechtenacties in de agrarische sector».

Vraag 2

Was dit op uw initiatief of bent u ervoor uitgenodigd?

Antwoord 2

Ik was daar op uitnodiging van de POV.

Vraag 3

Wat heeft een bezoek aan varkenshouders te maken met uw werk als Minister van Justitie en Veiligheid? Was het een ministerieel werkbezoek of een campagnestunt van het CDA?

¹ Twitter, 25 november 2019, <https://twitter.com/varkenstweet/status/1199039391265624064?s=21>

² Pigbusiness, 25 november 2019, <https://www.pigbusiness.nl/artikel/227639-minister-grapperhaus-activisten-sabotereren-slopen-vernielen-en-moeten-achter-tralies-of-land-uit/>

Antwoord 3

Ik was daar als Minister van Justitie en Veiligheid. Ik verwijst naar het antwoord op vraag 1.

Vraag 4

Op basis van welke afwegingen legt u bepaalde werkbezoeken af? Welke afwegingen lagen ten grondslag aan uw bezoek aan de organisatie voor varkenshouders?

Antwoord 4

Na het incident op 13 mei jl. in Boxtel heb ik de familie waar de inval heeft plaatsgevonden bezocht, waarbij ook vertegenwoordiging van brancheorganisatie POV aanwezig was. Bij dit bezoek heb ik afgesproken om een factsheet voor de agrarische sector op te stellen. Op uitnodiging van de POV heb ik die maandag in november de ALV bijgewoond en de boeren ontmoet.

Vraag 5 t/m 11

Kunt u bevestigen dat u heeft gezegd «Gooi auto's niet meer om, zoals in Boxtel gebeurde, maar laad de auto's van activisten op een platte kar en neem ze mee. Dan heb je ook meteen de kentekens en mogen ze de auto zelf komen ophalen. Weten we ook precies wie het zijn?»?

Deelt u de mening dat dit een oproep tot diefstal is? Zo nee, hoe kan het meenemen andermans auto dan geïnterpreteerd worden?

Vindt u het gepast voor een Minister van Justitie en Veiligheid om op te roepen tot diefstal? Kunt u dat toelichten?

Kunt u bevestigen dat u heeft gezegd «met hogedrukspuit mag je activist wel verjagen»?

Bent u ervan op de hoogte dat in de gebruikshandleiding van een hogedrukspuit staat het apparaat niet op personen mag worden gericht en dat deze waarschuwing valt onder de categorie «onmiddellijk dreigend gevaar dat tot ernstige en zelfs dodelijke lichaamsverwondingen leidt»?³

Vindt u het gepast voor een Minister van Justitie en Veiligheid om op te roepen tot geweld? Kunt u dat toelichten?

Kunt u bevestigen dat u heeft gezegd dat «de dierenextremisten niet bepaald armoedzaaiers waren, en met dure auto's naar Boxtel kwamen [...] ze hebben volop geld en middelen om dit te doen»? Op welke feiten baseert u deze uitspraak?

Antwoord 5 t/m 11

Tijdens de ALV heb ik een toelichting gegeven op de factsheet «dierenrechtenacties in de agrarische sector» (bijgevoegd) bedoeld voor (boeren)bedrijven en organisaties die te maken kunnen krijgen met dierenrechtenextremisme en strafbare uitingen van dierenrechtenactivisme. Daarbij zijn verschillende handelingsperspectieven aan de orde gekomen die ook in de factsheet zijn terug te vinden. Tref preventieve maatregelen. Vergrendel zo mogelijk stallen en andere gebouwen indien u daarmee kan voorkomen dat deze plaatsen illegaal betreden worden. Blijf rustig en bel direct de politie. Daarbij ben ik ook ingegaan op de mogelijkheid die het Wetboek van Strafvordering biedt om zelf iemand aan te houden als deze persoon op heterdaad wordt betrapt bij het plegen van een misdrijf. Ook heb ik stilgestaan bij situaties waarin iemand genoodzaakt is zichzelf of dieren te verdedigen tegen een directe aanval. Daarbij heb ik ook aangegeven dat de varkenshouders bij verdenkingen van strafbare feiten beelden kunnen maken voor de bewijsvoering, kentekens kunnen noteren en eventueel beslag kunnen laten leggen door een daartoe bevoegde deurwaarder op auto's van indringers op hun terrein. Telkenmale heb ik benadrukt dat op andere wijzen het recht in eigen hand nemen door het plegen van strafbare feiten («eigenrichting») verboden is en kan leiden tot strafvervolgning. De emoties liepen tijdens de bijeenkomst af en toe hoog op, omdat er heel persoonlijke verhalen uit de zaal kwamen over de ervaringen die men had met dierenrechtenactivisten en dierenrechtenextremisten. Dan spreken we dus over bezettingen, nachtelijke insluipingen en onverklaarbare branden, iets wat een enorme impact heeft op boerenfamilies en hun werknemers. De

³ Kaercher, <https://www.kaercher.com/nl/services/support/downloads/handleidingen.html>

varkenshouderij zoekt daarbij terecht naar een eigen handelingsperspectief, «wat kan ik doen?»

Dit handelingsperspectief en bijbehorende begrenzings heb ik, als gezegd aan de hand van deze factsheet, besproken.

Vraag 12

Kunt u bevestigen dat de dierenactivisten bij de stalbezetting in Boxtel niet zijn veroordeeld voor intimidatie en vernieling?

Antwoord 12

Dat klopt, de dierenextremisten zijn veroordeeld voor binnendringen en urenlang bezet houden van een varkenshouderij in Boxtel.

Vraag 13

Wist u dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft geoordeeld dat de dieren bij de stalbezetting in Boxtel niet besmet zijn geraakt?⁴

Antwoord 13

Ja

Vraag 14

Kunt u bevestigen dat u heeft gezegd «die dierextremisten intimideren de werknemers, slopen de boel, besmetten de dieren»? Op welke feiten baseert u deze uitspraak?

Antwoord 14

Ik verwijs naar de beantwoording van vraag 5 t/m 11.

Vraag 15, 16 en 17

Waarom roept u op om «rare oproepen op Twitter» te melden bij POV? Wat hoopt u hiermee te bereiken?

Deelt u de mening dat het iedereen vrij staat oproepen te doen op Twitter, zolang zij zich aan de wet houden?

Deelt u de mening dat oproepen tot strafbare feiten altijd gemeld moeten worden bij de politie? Wat heeft de POV daarmee te maken?

Antwoord 15, 16 en 17

Indien de varkenshouders zich bedreigd voelen door diverse uitingen zoals op Twitter, dan kunnen de varkenshouders dit melden bij de politie, maar ook bij brancheverenigingen zoals POV of LTO. In de factsheet is daarover het volgende opgenomen: «Indien u twijfelt of informatie nuttig kan zijn voor de politie, kunt u advies inwinnen bij LTO. Via hen kan eveneens informatie gedeeld worden met de politie. Signalen over bijvoorbeeld op handen zijnde acties die u op sociale media aantreft, kunt u melden bij LTO. Ook andere informatie die wel relevant is voor de politie, maar niet acuut is, kunt u melden bij LTO. LTO heeft een directe lijn gekregen met de politie en kan daar meldingen maken, zo nodig gebundeld.»

Vraag 18 en 19

Waar baseert u de uitspraak op dat «deze mensen [...] medelijden opwekken bij de rechter»? Suggereert u dat, als het waar zou zijn wat u beweert, dit invloed zou hebben op het oordeel van de rechter? Zo nee, wat bedoelt u dan?

Vindt u het gepast om als Minister van Justitie en Veiligheid het onafhankelijk functioneren van rechters op deze manier in twijfel te trekken?

Antwoord vragen 18 en 19

Ik heb in dat kader – net als eerder tijdens het mondelinge vragenuur – benadrukt dat door acties getroffen boeren zich in hun reactie houden aan de wet, teneinde te voorkomen dat eventuele daders tot slachtoffer worden. Bij demonstraties komen er doorgaans veel emoties vrij. Ik ben van mening dat

⁴ NVWA, 5 juni 2019, <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2019/06/05/maatregelen-varkenshouderij-boxtel-beeindigd>

de Nederlandse rechters rechtvaardig rechtspreken. Ik heb op geen enkele wijze het functioneren van rechters in twijfel getrokken. Ik heb wel, zoals ook in uw Kamer tijdens het mondelinge vragenuur, aangegeven dat het van groot belang is dat ook door acties getroffen boeren niet het recht in eigen hand nemen.

Vraag 20

Kunt u bevestigen dat u varkenshouders advies heeft gegeven hoe om te gaan met mediaoptredens? Vindt u dat bij uw taak als Minister van Justitie en Veiligheid horen?

Antwoord 20

Naar aanleiding van de onvrede over hoe het boerenbedrijf voor het voetlicht wordt gebracht in de media heb ik aangegeven dat het ook de varkenshouders vrij staat om hun verhaal te doen in de media.

Vraag 21

Kunt u bevestigen dat u op de foto bent gegaan met een vleespakket?

Antwoord 21

Ja

Vraag 22

Vindt u het gepast dat een Minister van Justitie en Veiligheid zich inzet als promotor van de vleesindustrie?

Antwoord 22

Het betrof een besloten bijeenkomst waarbij ik een vleespakket cadeau heb gekregen. Bij overhandiging hiervan is van mij samen met Linda Janssen, de voorzitter van de POV, en het cadeau een foto genomen. Er is geen sprake van een optreden als promotor van de vleesindustrie.